

Příprava 1. mezinárodního kongresu environmentálních dějin

Leoš Jeleček

jelecek@natur.cuni.cz

UK v Praze, PřF, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Albertov 6, 128 43, Praha 2

V roce 2007 se sekce České geografické společnosti pro historickou geografii a environmentální dějiny stala kolektivním členem „International Consortium of Organisations for Environmental History“, jímž je sdružení zatím čtrnácti vědeckých společností, resp. jejich příslušných částí. Důležitou roli v konsorciu mají „American Society for Environmental History“ <www.aseh.net>, naše „European Society for Environmental History“ <www.eseh.org> a zejména finančně silná US Forest History Society – více viz <http://www.foresthistory.org>. Z dalších členů konsorcia pro ilustraci uvádím např. Association of South Asia Environmental Historians, International Water History Association, IUFRO Research Group 6.07.00 Forest History, či Sociedad Latinoamericana y Caribeña de Historia Ambiental. Na uvedené stránce jsou odkazy na stránky všech jeho členů. V našem případě na stránku ČGS <www.geography.cz> a v ní pak na Klaudyána. Již jen to naznačuje, že stránka ČGS potřebuje mít i anglickou verzi, obsahující nejdůležitější materiály a informace.

Konsorciem začalo v součinnosti s Roskilde University, Dánsko, připravovat 1. mezinárodní kongres environmentálních dějin, který se bude konat v Kodani ve dnech 4. – 8. srpna 2009. Předseda sekce Dr. L. Jeleček je stejně jako ostatní zástupci členských organizací členem jeho mezinárodního přípravného výboru. Potřebné materiály (call for papers, registrace apod.) jsou umístěny na webové stránce <http://www.wceh2009.org/>, na níž prostřednictvím systému „online registration“ <https://wceh2009.ruc.dk/submission> je možné zaregistrovat se a podat příslušné návrhy. Uzávěrka online registrace a zároveň podání návrhů na panely (zorganizovat panel tří referátů po 20 min. a 30 min. na diskusi – ty mají největší šanci na přijetí), pak jednotlivé referáty a poster je 30. března 2008. Programový výbor je posoudí a vybere k zařazení do programu kongresu. O jeho rozhodnutích budou navrhovatelé informováni do 15. června. 2008.

Tématem kongresu je "Local Livelihoods And Global Challenges: Understanding Human Interaction With The Environment". Jakoby po svém obráželo známý slogan environmentalistů „Mysli globálně, jednej lokálně“. Předsedou přípravného výboru je Steven Anderson, prezident Forest History Society, Durham, NC, USA, předsedou místního organizačního výboru je Poul Holm, rektor Roskilde University, (v období 2005–2007 byl presidentem ESEH), předsedkyní programového výboru pak Verena Winiwarter, první prezidentka ESEH (Center for Environmental History, Institute of Social Ecology, IFF, Klagenfurt University, Vienna, Austria).

Význam kongresu je průlomový nejen z hlediska mezinárodní institucionalizace rychle se rozvíjejících environmentálních dějin, ale i z hlediska paradigmatického vývoje vědy. Environmentální dějiny svým implicitně nutným holistickým přístupem ve výzkumu interakcí společenské a přírodní sféry mohou iniciovat paradigmatickou změnu historiografie celé a struktury jejich výzkumných priorit, i být inspirací pro geografii. Celostním přístupem se vyznačují například

i historická geografie, historický land use, historická klimatologie, krajinná ekologie, geobotanika, středověká archeologie výzkumu šíření osídlení území Česka. Vznik environmentálních dějin je reakcí na objednávku doby či společnosti potýkající se s nastupujícími globálními změnami klimatu a životního prostředí. To si uvědomila i světová historická obec, důkazem čehož mj. bylo, že téma „Člověk a příroda v dějinách“ bylo jedním ze tří hlavních témat světového kongresu historiků v Sydney v roce 2005. Kongres v Kodani možná přispěje k utvoření celosvětové organizace pro environmentální dějiny. Samostatná mezinárodní konference ESEH se bude konat v roce 2011, a to zřejmě v některé postkomunistické zemi.

Jsem přesvědčen, že zastoupení Česka na kongresu bude vzhledem k místu jeho konání i slibnému rozvoji environmentálních dějin u nás aspoň tak velká, jako byla na poslední konferenci ESEH v Amsterdam.